

ВЕЛИКО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Стенографски дневник

НА

96. заседание

Петък, 19 септември 1947 г.

(Открито в 15 ч. 55 м.)

Председателстващ подпредседателят д-р Пенчо Костурков. Секретар: Димитър Георгиев.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Съобщения:	Стр.	Стр.	
Отпуски	497	тивни науки в София за 1947 бюджетна година до края на същата година. (Първо и второ четене)	499
Законопроект	497	4) за изменение на членове 258 и 270 от наказателния закон. (Първо четене)	499
По дневния ред:		Говорили: Цветан Капитанов	499
Законопроекти: 1) за разрешаване предсрочно изплащане на заема, сключен при Българската народна банка от Погасителната каса в размер на 100.000.000 лв. (Първо и второ четене)	497, 498	Никола Айлъков	499
2) за отменяване на наредбата-закон за уреждане фонд „Постройка на сгради за Държавната политехника в София“ и за допълнение на закона за уреждане на „Народен фонд за индустриализация, изпояване и електрификация на република България.“ (Първо и второ четене)	498	5) за изменение и допълнение на закона за облекчаване на земеделските стопани, пострадали от сушата през 1947 г. (Първо четене)	500
3) за продължаване упражнението на бюджета на бившето Държавно висше училище за финансов и администра-		6) за оточняване правата и задълженията на Министерството на индустрията и занаятите по наредбата-закон за снабдяването и цените. (Първо четене)	500
		7) за допълнение на наредбата-закон за застрояване на ст. София. (Първо четене)	501
		Дневен ред за следващото заседание	501

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: (Звъни) Присъствуват в залата необходимото число народни представители. Обявявам заседанието за открито.

(От заседанието отсъствуват следните народни представители: Ана Розенберг, Ангел Бъчваров, Ангел п. Илиев, Андрей Андреев, Атанас Минков, Борис Стоев, Борис Томов, Бочо Илиев, Васил Василев, Васил Ацев, Веселин Дашкин, Вида Димитрова, Владимир Поптомова, Вълко Червенков, Георги Божков, Георги Григоров, Георги Костов, Георги Хайдута, д-р Георги Славчев, Георги Боселов, Грета Атанасов, Димитър Чорбалчиев, Димитър Греков, Димитър Котев, Димитър Памуков, Димитър Стойков, Дочо Шипков, Евлогий Величков, Екатерина Аврамова, Ефрем Митев, Желязко Стефанов, Иван Димитров, Иван Попиванов, Иван Попов, Иван Никол, Иван Бешев, Иван Генев, Иван Чуков, Илия Игнатов, Йордан Попов, Йордан Костов, Константин Шопов, Коста Крачанов, Костантин Диклиев, Кръстю Стойчев, Кръстю Добрев, Любен Димянов, Любен Гумеров, Мария Шиваров, Мария Маринков, Мата Тюркеджиева, Младен Биджов, Недялка Душкова, д-р Пенчо Костурков, Никола Балканчиев, Никола Дръпловски, Никола Георгиевски, Никола Янев, Пело Пеловски, Петко Кунин, Петко Търпанов, Петър Братков, Петър Запрянов, Петър Ковачев, д-р Петър Попов, Руся Господинова, Станка Христова, Стойко Никол, Стойке Лисийски, Стоян Гюров, Стоян Пазлов, Тано Цолов, Тачо Даскалов, Тодор Атанасов, Тодор Гичев, Тодор Живков, Христо Джонджоров, Цветан Гълъзовски, Цола Драгойчева, Черню Чендов, Юсип Имамев, Янко Димитров и Янко Комитов)

Председателството е разрешило отпуск на следните г-да народни представители: Васил Горанов — 5 дни, Георги Божков — 1 ден, Димитър Никол — 1 ден, Дончо Досев — 1 ден, Желязко Стефанов — 1 ден, Иван Бешев — 1 ден, д-р Кирил Дръмшиев — 4 дни, Мата Тюркеджиева — 3 дни, Никола Балканчиев — 1 ден, Петър Братков — 1 ден, Петър Запрянов — 1 ден, Саво Дълбоков — 2 дни, Стойко Рамков — 1 ден, Стоян Сюлемезов — 2 дни, Асен Христов — 4 дни, Борис Анчев — 4 дни и Иван Човос — 1 ден.

Народният представител Стоян Николов Попов иска 30 дни задграничен отпуск. Понеже досега той се е ползвал с 20 дни отпуск, затуй моля оглези народни представители които са съгласни да се разреши 30 дни отпуск на народния представител Стоян Николов Попов, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събравето приема.

Председателството съобщава, че е постъпил от Министерството на земеделието и държавните имоти законопроект за смесено държавно-кооперативно предприятие за търговия и преработка на дървесни материали. Този законопроект е напечатан, ще се разгледа от народните представители и ще се постави на дневен ред.

Присъстваме към първа точка от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за разрешаване предсрочно изплащане на заема, сключен при Българската народна банка от Погасителната каса, в размер на 100.000.000 лв.

Моля дежурния секретар да прочете законопроекта.

Секретар Димитър Георгиев (к): (Чете)

МОТИВИ

към законопроекта за разрешаване предсрочно изплащане на заема, сключен при Българската народна банка от Погасителната каса в размер на 100.000.000 лв.

Г-жи и г-да народни представители! През 1941 г. Погасителната каса е сключила от Българската народна банка заем в размер на 100.000.000 лв. за посрещане платежите по чл. 43 от з.з.д.з.к. — изплащане на кооперативни и популярни банки стойността от 70% на откупените облигации.

Заемът, който дължим остатък сега е 51.350.957 лв., е платен в срок от 10 години, с равни шестмесечни вноски от по 6.442.332 лв., предадени в бюджета на Погасителната каса.

Съгласно чл. 6 от закона за закриване на Погасителната каса, при Българската земеделска и кооперативна банка е открита сметка на името на Главната дирекция на държавните и на гарантираните от държавата дългове. По тази сметка се внасят всички приходи на Погасителната каса и тя служи за покриване на задълженията и към кредиторите. Избраните по същата сметка суми се олихвяват при 3% годишна лихва, докато лихвата по заема е 5% годишно.

При това положение неососовано е да се поддържа този заем, при 5% годишна лихва, а разполагаемите средства на касата да стоят обездвижени при по-низък лихвен процент. Чрез настоящия законопроект се дава право да се изплати предсрочно този заем от избраните средства по чл. 6 от закона за закриване на Погасителната каса.

Като излагам горното, моля ви, г-жи и г-да народни представители, да обсъдите и гласувате предложението законопроект.

Гр. София, 16 август 1947 г.

Министър на финансите: Проф. д-р Ив. Стефанов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за разрешаване предсрочно изплащане на заема, сключен при Българската народна банка от Погасителната каса в размер на 100.000.000 лв.

§ 1. Разрешава се да се изплати предсрочно остатъкът по заема от 100.000.000 лв. на Погасителната каса, сключен при Българската народна банка, под гаранция на държавата.

§ 2. Средствата за предсрочното изплащане на заема да се вземат от избраните суми по чл. 6 от закона за закриване на Погасителната каса.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Няма записани ора-тори. Ще пристъпим към гласуване.

Когато г-да народни представители приемат по начало, на първо четене, законопроекта за разрешаване предсрочно изплащане на заема, сключен при Българската народна банка от Погасителната каса, в размер на 100.000.000 лв., моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събравето приема.

Има думата г-н министърът на финансите.

Министър д-р Ив. Стефанов: Моля, законопроектът да бъде гласуван, по спешност, и на второ четене, токоз повече че нямаше никакви предложения за изменения и допълнения.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Които са съгласни с предложението на г-н министъра на финансите, да се гласува законопроектът, по спешност, и на второ четене, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Димитър Георгиев (к): (Чете

„ЗАКОН“)

за разрешаване предсрочно изплащане на заема, сключен при Българската народна банка от Погасителната каса, в размер на 100.000.000 лв.“

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Които приемат заглавието на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Димитър Георгиев (к): (Чете § 1).

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Които приемат § 1, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Димитър Георгиев (к): (Чете § 2)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Които приемат § 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.
Минаваме към разглеждане на точка втора от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за отменяване на наредбата-закон за учредяване фонд „Постройка на сгради за Държавната политехника в София“ и за допълнение на закона за учредяване на „Народен фонд за индустриализация, напояване и електрификация на република България“.

Моля г-на секретаря да прочете законопроекта.

Секретар Димитър Георгиев (к): (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за отменяване на наредбата-закон за учредяване фонд „Постройка на сгради за Държавната политехника в София“ и за допълнение на закона за учредяване на „Народен фонд за индустриализация, напояване и електрификация на република България“.

Г-жи и г-да народни представители! С особена наредба-закон, обнародвана в „Държавен вестник“, брой 276 от 26 ноември 1945 г., е учреден фонд „Постройка на сгради за Държавна политехника в София“.

Учредяването на такива фондове за специфицирани цели може да бъде желано и търпимо, но само когато те са резултат на чиста благотворителност. Учредяването на подобни фондове обаче с приходоизточници от държавния бюджет и от конкурентно облагане на веднаж обложени с бюджета на държавата обекти, какъвто е и случаят, не може да намери оправдание. От друга страна, постройката на сгради за Държавна политехника е едно държавно мероприятие, каквито са всички строителни инициативи на държавата. Посрещането им трябва да става със средства от държавния бюджет, съобразно с нуждите и в рамките на една планомерност.

Ето защо предметният фонд следва да се премахне като прецедент, който би послужил като основание и изтъргване на всяко министерство да поиска учредяване подобни фондове, а салдото по сметката на този фонд, което към 15 август 1947 г. е възлизало на 134.712.343 лв., да бъде прехвърлено по сметката на Народния фонд за индустриализация, напояване и електрификация на република България.

За тази цел Министерството на финансите изработи приложения законопроект, в който освен това е предвидено и запазване на втория и третия от приходоизточниците за закрития фонд „Постройка на сгради за Държавна политехника в София“, като постоянни приходоизточници на Народния фонд за индустриализация и пр., като таксата върху фабричната продажна цена на цимента се увеличава от 5% на 10%.

Моля ви, г-да народни представители, да одобрите и гласувате предложението законопроект.

Гр. София, 4 август 1947 г.

Министър на финансите: Проф. д-р Ив. Стефанов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за отменяване на наредбата-закон за учредяване фонд „Постройка на сгради за Държавната политехника в София“ и за допълнение на закона за учредяване на „Народен фонд за индустриализация, напояване и електрификация на република България“.

§ 1. Отменя се наредбата-закон за учредяване на фонд „Постройка на сгради за Държавната политехника в София“, като салдото по сметката на фонда се прехвърля изцяло в приход на „Народен фонд за индустриализация, напояване и електрификация на република България“.

§ 2. В края на чл. 2 от закон за учредяване „Народен фонд за индустриализация, напояване и електрификация на република България“, се прибавят следните нови точки:

„г. От извънредна такса в размер на гербовия налог върху договорите, сключени от страна на държавата общините и обществените учреждения във връзка със строителните и технически предприятия. Таксата се внася с вносен лист в Българската народна

банка по сметката на фонда, като втората половина от вносния лист се прилага към договора.

д. От извънредна такса върху произведения в страната цимент, в размер 10% от продажната му фабрична цена. Таксата се внася от производителя за сметка на купувачи с вносен лист в Българската народна банка по сметка на фонда, като втората половина от вносния лист се прилага към счетоводните книги на производителя. Тази такса не се събира за цимента, който е освободен от акциз.

Нарушителите на задълженията по букви „г“ и „д“ внасят таксите в двоен размер заедно с 1% месечна лихва, по постановление на управляващия фонда, което го подлежи на никакво обжалване.“

Министър на финансите: Проф. д-р Ив. Стефанов

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Няма записани ора-тори. Ще пристъпим към гласуване.

Моля онези г-да народни представители, които приемат по начало, на първо четене, прочетения законопроект, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата г-н министърът на финансите.

Министър д-р Иван Стефанов: Моля, и този законопроект да бъде гласуван, по спешност, на второ четене, понеже нямаше никакви предложения за изменения и допълнения.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Които приемат предложението на г-н министъра на финансите, да бъде гласуван, по спешност, и този законопроект на второ четене, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Димитър Георгиев (к): (Чете)

„ЗАКОН“)

за отменяване на наредба-закон за учредяване фонд „Постройка на сгради за Държавната политехника в София“ и за допълнение на закона за учредяване на „Народен фонд за индустриализация, напояване и електрификация на република България“.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Моля, които приемат заглавието на законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Димитър Георгиев (к): (Чете § 1)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Моля онези г-да народни представители, които приемат § 1, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Димитър Георгиев (к): (Чете § 2)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Моля онези г-да народни представители, които приемат § 2, тъй както се докладва, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.
Пристъпваме към точка трета от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за продължаване упражнението на бюджета на бившето Държавно висше училище за финансови и административни науки в София за 1947 бюджетна година до края на същата година.

Моля г-на секретаря да прочете законопроекта.

Секретар Димитър Георгиев (к): (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за продължаване упражнението на бюджета на бившето Държавно висше училище за финансови и административни науки в София за 1947 бюджетна година до края на същата година.

Г-да народни представители! С чл. 195 от закона за висшето образование от 5 юли 1947 г., се разпореди сливането на съществувашото в София Държавно висше училище за финансови и административни науки с държавно-стопанския отдел при юридическия факултет, в общ факултет за стопански и социални науки при Софийския университет.

С чл. 205 от същия закон се разпореди, шото Държавното висше училище за финансови и административни науки в София, да може да упражнява отделния си бюджет до деня на фактическото му преминване в новоосновения факултет за стопански и социални науки при Софийския университет, което преминава стъпка от началото на 1947-1948 учебна година, а именно от 1 октомври 1947 г.

От друга страна, поради обстоятелството, че въпросното Висше училище за финансови и административни науки има одобрен бюджет до края на 1947 бюджетна година, по който са разрешени кредити за започнати строителни работи, по които са предстоящи разходи, и които постройки са необходими за новия факултет, и за да не става нужда да се изработва отделен бюджет за новоосновения факултет за до края на годината, налага се да се остави в сила бюджета на въпросното висше училище до края на 1947 г., а също така и заплатите на персонала от държавно-стопанския отдел при юридическия факултет при Софийския университет преминаващ към новоосновения факултет, да се изплатят до края на годината от бюджета на Държавния университет в София, в който са предвидени въпросните служители.

Като излагам горното, моля, ако одобрявате приложения законопроект, да го разглеждате и гласувате.

София, септември 1947 г.
Министър на финансите: Проф. д-р Ив. Стефанов

* За текста на членовете, виж първото четене на законопроекта на стр. 497.

*) За текста на параграфите, виж първото четене на законопроекта на същата страница, вляво.

ЗАКОНОПРОЕКТ

за продължаване упражнението на бюджета на бившето Държавно висше училище за финансови и административни науки в София за 1947 бюджетна година до края на същата година

Параграф единствен. Разрешава се на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ да упражня чрез съвета на факултета за стопански и социални науки при същия университет бюджета на бившето Държавно висше училище за финансови и административни науки в София за 1947 бюджетна година, от деня на фактическото сливане на въпросното висше училище, съгласно с чл. 205 от закона за висшето образование, с казаната факултет, до края на 1947 бюджетна година.

Залатите и възнагражденията на преподавателите, асистентите и останалия персонал при факултета за стопански и социални науки при Софийския университет до края на 1947 бюджетна година да се изплащат от съответните кредити на бюджетите за същата година на казаното Държавно висше училище за финансови и административни науки — София, и юридическия факултет при Софийския университет, в които са били предвидени съответните длъжности.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Няма записана оратория по този законопроект. Ще пристъпим към гласуване.

Който г-да народни представители приемат по начало, на първо четене, прочетения законопроект, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата г-н министърът на финансите.

Министър д-р Иван Стефанов: Предлагам, законопроектът да се гласува, по спешност, и на второ четене, тогаваш повече че нямаше направени никакви предложения за изменения и допълнения.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Моля г-да народните представители, които приемат предложението на г-н министъра на финансите, да се гласува и на второ четене, по спешност, прочетения законопроект, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Димитър Георгиев (к): (Чете)

„ЗАКОН“

за продължаване упражнението на бюджета на бившето Държавно висше училище за финансови и административни науки в София за 1947 бюджетна година до края на същата година.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Моля г-да народните представители, които са съгласни с заглавието на законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Димитър Георгиев (к): (Чете параграф единствен)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Моля онези г-да народни представители, които приемат параграф единствен, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Преминуваме към разглеждане на точка четвърта от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за изменение на членове 258 и 270 от наказателния закон.

Моля г-на секретаря да го прочете.

Секретар Димитър Георгиев (к): (Чете)

„МОТИВИ“

към законопроекта за изменение на членове 258 и 270 от наказателния закон

Г-жи и г-да народни представители! Развитието на техниката в областта на съобщенията с моторни превозни средства налага по-голяма бдителност от страна на лицата, които управляват тези превозни средства. Нещастните случаи от небрежното изпълнение на професионалните задължения от страна на същите лица са доста честотни. Поради това ще следва да се предвидят по-тежки санкции за причиняване смърт или телесна повреда по непредпазливост, проявена в такива случаи. Това ще се постигне, като се увеличи наказанието, предвидено в членове 258 и 270, алинея втора, от наказателния закон.

Като излагам горното, моля, г-да народни представители, да прегледате предложения законопроект и, ако го одобрите, да го приемете и гласувате.

Гр. София, 14 август 1947 г.

Министър на правосъдието: Р. Найденов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за изменение на членове 258 и 270 от наказателния закон

§ 1. В чл. 258, алинея първа, думите: „с тъмничен затвор не по-малко от шест месеца и с глоба до пет хиляди лева“ се заменят с думите: „със строг тъмничен затвор и с глоба до сто хиляди лева“.

След алинея първа се създава нова алинея втора, както следва: „Ако с горното деяние е причинена смъртта на двоен или неколцина, виновният се наказва с доживотен строг тъмничен затвор“.

Алинея втора става алинея трета.

След алинея трета се създават следните нови алинеи:

„Ако деятият, при извършване на горното престъпление е бил в пияно състояние, това обстоятелство се признава за отегчаващо вина му“.

* За текст на параграфа, вж първото четене на законопроекта на същата страница, ор.

Делата по този текст на закона се разглеждат по реда на чл. 649 от закона за наказателното съдопроизводство.

§ 2. В чл. 270, алинея втора, думите: „тъмничен затвор от един месец до една година и глоба до две хиляди лева“ се заменят с думите: „строг тъмничен затвор до десет години и глоба до пет хиляди лева“.

След алинея втора се създава нова алинея трета:

„Ако с деянието по алинея втора е причинена телесна повреда на двоен или неколцина, виновният се наказва със строг тъмничен затвор до 15 години.“

Алинея трета става алинея четвърта, като думите:

„Във втория случай“ — се заменят с думите: „В случаите на алинея втора и алинея трета“.

След алинея четвърта се създават нови алинеи:

„Ако деятият по алинея втора и трета при извършване на престъплението е бил в пияно състояние, това обстоятелство се признава за отегчаващо вината му.“

Делата по алинея втора и трета се разглеждат по реда на чл. 649 от закона за наказателното съдопроизводство.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Има думата народният представител г-н Цветан Капитанов.

Цветан Капитанов (з): (От трибуната) Г-жи и г-да народни представители! С развитието и прогреса на техниката и постоянното увеличаване на моторните превозни средства, въпреки в услуга на обществото, държавата и народа за реализиране правителствените мероприятия, налага се да има по-квалифициран и по-подбран кадър за водачи на тези превозни моторни средства.

Естествено, държавната власт не може да стои безучастна в този случай и да не предвиди гаранции и да създаде условия, необходими за обезпечаване живота на българските граждани. В конкретния случай се налага да приемем за целесъобразен и основателен мотив на г-н министъра на правосъдието Ради Найденов, да се изменят текстовете на членове 258 и 270 от наказателния закон, когато е поставен въпросът за добросъвестно изпълнение на служебния дълг. Условието налага да приемем едно отклонение от общия принцип за смекчаване вината обстоятелства — с отегчаващи. Това трябва да стане както в показаните по-горе случаи, така също и когато деятият е бил в пияно състояние, щом при тия условия е била причинена смърт или телесна повреда по непредпазливост.

За ограничаване на небрежното и недостойно изпълнение на своите задължения и за избягване нещастните случаи, които напоследък са так много честотни, измененията в посочените по-горе членове трябва да се приемат както ги докладва г-н докладчикът.

Процедурата следва реда, предвиден в чл. 469 от закона за наказателното съдопроизводство.

Тези изменения за създаване условия, които поставят служебните органи в добросъвестно изпълнение на служебния дълг за обезпечаване и гарантиране живота на българските граждани и избягване във всички съзнанията да бъдем само полезни в реализирането на всички правителствени мероприятия, са правилно обосновани.

Заявявам като представител на земеделската парламентарна група, че нашата група е изцяло за тези изменения и ще гласува законопроекта, защото намира, че е полезен. (Ръкопляскания от мнозинството)

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Има думата народният представител г-н Никола Айльков.

Никола Айльков (к): (От трибуната) Г-жи и г-да народни представители! С внесенния законопроект се иска изменението на членове 258 и 270 от наказателния закон. Кое налага нуждата от такъв изменение? Безспорно, преди всичко извънредно голямото увеличение на моторните превозни средства напоследък у нас. А и за напред във връзка с изпълнението на двегодишния ни стопански план и впоследствие ние основателно ще очакваме увеличение и усъвършенстване както на пътнишата, така и на моторните коли.

Явно е, че при така засиления транспорт се налага, щото хората, които управляват моторни превозни средства, а също така железници и др., да бъдат особено внимателни, трезви и да съблюдават строго съответните правилници и наредби, за да могат по този начин да се избегнат нещастни случаи при катастрофи.

Някои може да помислят, че текстовете на членове 258 и 270 от наказателния закон, изменението и допълнението на които се иска с настоящия законопроект, се отнасят само до лицата, които управляват моторните превозни средства. Това не е вярно. С тези текстове се обгръща престъпната дейност на лица от много професии. Тук са архитекти, инженери и техници, някои от които при построяването например на училище, фабрика или друго някое обществено заведение, па даже и частно жилище, с цел да направят гешевти, излизат във връзка с изпълнението на двегодишния ни стопански план и впоследствие ние основателно ще очакваме увеличение и усъвършенстване както на пътнишата, така и на моторните коли. Явно е, че при така засиления транспорт се налага, щото хората, които управляват моторни превозни средства, а също така железници и др., да бъдат особено внимателни, трезви и да съблюдават строго съответните правилници и наредби, за да могат по този начин да се избегнат нещастни случаи при катастрофи. Някои може да помислят, че текстовете на членове 258 и 270 от наказателния закон, изменението и допълнението на които се иска с настоящия законопроект, се отнасят само до лицата, които управляват моторните превозни средства. Това не е вярно. С тези текстове се обгръща престъпната дейност на лица от много професии. Тук са архитекти, инженери и техници, някои от които при построяването например на училище, фабрика или друго някое обществено заведение, па даже и частно жилище, с цел да направят гешевти, излизат във връзка с изпълнението на двегодишния ни стопански план и впоследствие ние основателно ще очакваме увеличение и усъвършенстване както на пътнишата, така и на моторните коли. Явно е, че при така засиления транспорт се налага, щото хората, които управляват моторни превозни средства, а също така железници и др., да бъдат особено внимателни, трезви и да съблюдават строго съответните правилници и наредби, за да могат по този начин да се избегнат нещастни случаи при катастрофи.

Прави впечатление, че с исканите изменения и допълнения разликата в размера на досегашните и новите наказания е грамадна. Но нека се има пред вид, че сега съществуващите наказания са постановени с закон от 14 юли 1921 г. — още преди 26 години. Така, за престъпленията по чл. 258, алинея първа, която гласи: „Който причини другиму смърт по незнание на своята професия или на своето занятие, или защото немарливо я е изпълнил, или не е изпълнил съществуващите за тези занятия правила, се налага наказанието — според досега съществуващия закон — тъмничен затвор не по-малко от шест месеца и глоба до 25.000 лв., а с исканото сега изменение същото престъпно деяние ще се наказва със строг тъмничен затвор и с глоба до 100.000 лв. А по чл. 270, алинея втора, който текст се отнася до осакатяване, т. е. до тежки телесни повреди — чл. 263, и телесни повреди — чл. 264 от наказателния закон — се налага наказание досега тъмничен затвор от една месец до една година и глоба до 2.000 лв., а според исканото изменение същото престъпно деяние ще се наказва със строг тъмничен затвор до десет години и глоба до 5.000 лв.

И по двата члена се прави едно нововъведение. Така, след първата алинея на чл. 258 се създава нова, втора, според която: „Ако с горното деяние е причинена смъртта на двоци или неколцина, виновният се наказва с доживотен строг тъмничен затвор.“ Нововъведението се състои в това, че се гледа на колко души е причинена смъртта от престъпната дейност. Ако е причинена смъртта на едно лице, наказанието е строг тъмничен затвор, а ако е причинена смъртта на двоци или неколцина, престъплението става квалифицирано, по-тежко и наказанието се чувствително увеличава, наказва се с доживотен строг тъмничен затвор. Подобно нововъведение имаме и при чл. 270 със създадената нова алинея трета, според която когато се причини телесна повреда на двоци или неколцина, деянието става квалифицирано, и виновният се наказва със строг тъмничен затвор до 15 години.

Със следващите допълнителни алинеи по двата члена пияното състояние на децата се признава за отегчаващо вината му обстоятелство.

След първата световна война условията у нас се коренно промениха. Възведоха се модерни превозни средства. Ние всички сме били свидетели на скандални случаи на шофиране от някои шофьори. Тези хора, имайки машината в ръцете си, живеят с особена разбирания за професията си, често пъти са надмъгнали, сприхави, не търпят никакви съвети и уместни бележки, не съблюдават правилници и наредби, а не рядко се е случвало да управляват машината в крайно пияно състояние и така причиняват катастрофи и маса човешки жертви. И при такава престъпна дейност виждате, г-жи и г-да народни представители, какви нищожни наказания бяха предвидени в закона, а някои престъпни дейности даже не се обхващаха в съответните членове. Затова се наложи сега тяхното допълнение. При такава престъпна дейност, когато децата е отнел живота на други, с присъда му се налагаше наказанието няколко месеци тъмничен затвор, той я обжалваше пред апелативния съд и последният не рядко е прилагал условното осъждане. Със своите разбирания и манталитет такъв човек вместо да се поправи, смята едва ли не, че деянието му е непокатуемо и продължава да върви по същия път. Затова основателно сред общественото у нас се е наслоило силно негодувание против подобни случаи.

Някои са наклонни да смятат, че тежките наказания не са в състояние да предпазят известни лица в обществото от извършването на престъпления. Това не е вярно. Да се смята, че тежкото наказание не може да предпази дадено лице от извършването на тежко престъпно деяние, е абсурд. Тогава ще трябва да се премахне всякаква градация на наказанията и еднакво да се наказват и леките, и тежките престъпни деяния. Няма никакво съмнение, че мнозина, които досега гледаха леко на изпълнението на своите професионални обязанности, ще има да се позамислят, когато научат за изменението на закона и за предвидените тежки наказания. Голяма част от тях ще станат внимателни, будни и трезви и по този начин ще се избегнат маса нещастни случаи.

Позволете ми да изнеса два пресни случая на катастрофи вследствие на подобна престъпна дейност. Непосредствено след 1 май т. г. шофьор, притежател на една камионетка, марка „Рено“, която по своята конструкция е приспособена за тежък сток товар, организира една разходка от Сопот, Карловско, до с. Хисаря. В желанието си да спечели повече парични средства, прозгитира широко разходката. Явяват се желаещи доста работници от Държавната военна фабрика в Сопот и климатски работнички. Напластява ги в камионетката като сардели и на равно място, близо до с. Хисаря, камионетката се обръща и лекият човешки товар бива смазан. Жертвите биват откарани в държавната болница в Пловдив, две жени от които впоследствие почиват. Само няколко дена след тази катастрофа, пак в същата околност, пак „Рено“, натоварват ученици от една софийска прогимназия, които са били на екскурзия, и от Калофер на път за Карлово колата се обръща, децата биват смазани и пак смъртни случаи.

Съгласете се, г-жи и г-да народни представители, че подобна престъпна дейност не може и не бива да се наказва с предвиденото досега наказание само от няколко месеци тъмничен затвор.

С последната нова алинея и по двата члена, която препраща към чл. 649 от закона за наказателното съдопроизводство, се правят съществени и основателни изменения за подобни престъпления, ва да може децата своевременно да получи своето наказание, с което и вред обществото ще се създаде чувствително усукване. Според тази последна алинея делата се разглеждат пред областните съдилища. Извършването на предварително следствие по тях не е необходимо. Мяроката за неотклонение на обвиняемите е задържане под стража. Делата се гледат като спешни. Най-сетне, присъдите на областните съдилища по тези дела са окончателни и могат да бъдат обжалвани само пред Върховния касационен съд.

Нека да се разбере, че отечественофронтовската власт като народна власт е достатъчно силна и няма да остави да се шири подобна престъпна дейност, която носи такива вредни последици с накарняването на най-ценните човешки блага — животът и здравето.

Затова парламентарната група на Работническата партия — комунисти приема по принцип законопроекта и единодушно ще го гласува на първо четене. (Ръкоплескания от мнозинството)

Председателствуващ д-р Пенчо Костурков: Няма записани други оратори.

Който приема на първо четене законопроекта за изменение на членове 258 и 270 от наказателния закон, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. Законопроектът ще бъде изпратен в комисията.

Минаваме към точка пета от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за изменение и допълнение на закона за облекчаване на земеделските стопани, пострадали от сушата през 1946 г.

Моля г-на секретаря да го прочете.

Секретар Димитър Георгиев (к): (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за изменение и допълнение на закона за облекчаване на земеделските стопани, пострадали от сушата през 1947 г.

Г-да народни представители! С закона за облекчаване на земеделските стопани, пострадали от сушата през 1946 г., обнародван в „Държавен вестник“, брой 150 от 2 юли т. г., пострадали от сушата стопани през 1946 г. получават безлихвена отсрочка за срок от една година по заемите си, получени от Българската земеделска и кооперативна банка по наредбата-закон за облекчаване и подпомагане земеделските стопани, пострадали от сушата през стопанската 1944—1945 г.

Съгласно алинея трета на чл. единствен от цитирания закон стопаните, които желаят да се ползват от въпросната отсрочка, са длъжни в срок от 15 дни от влизането в сила на закона, да поискат това с писмена молба до директора на съответния банков клон.

Пред вид на това, че горният кратък срок се съвпада с един от сезоните, когато земеделските стопани, погълнати от полска работа — жетва и вършитба, много естествено е, че мнозина от имащите право на безлихвена отсрочка земеделски стопани са били лишени от възможността да подадат молбите си в срока. По моя преценка горният срок е действително недостатъчен и справедливо е да бъде продължен с още 1 месец.

Независимо от това, в цитирания закон не е постановено по кой бюджет ще се предвиждат следващите се на Българската земеделска и кооперативна банка лихви за въпросната отсрочка, поради което налага се да бъде оточнена и попълнена тази празнота.

Като излагам горното, моля, г-да народни представители, да бъде одобрен представеният ви проекто-закон за изменение на закона за облекчаване земеделските стопани, пострадали от сушата през 1946 г.

Гр. София, септември 1947 г.

Министър на земеделието и държавните имоти: Г. Трайков

ЗАКОНОПРОЕКТ

за изменение и допълнение на закона за облекчаване на земеделските стопани, пострадали от сушата през 1946 г.

Член единствен. След думите („Държавен вестник“, бр. 256, от 2 ноември 1945 г.) се прибавя ново изречение — „Следващата се на Българската земеделска и кооперативна банка лихва по заемите се заплаща на същата от бюджета на Министерството на земеделието и държавните имоти за 1948 г., за която цел се предвижда в същия бюджет съответен кредит“, и

В алинея трета на същия член единствен думите: „В срок от 15 дни от влизане в сила на закона“ се заменят с думите: „В срок от 30 дни от влизане в сила на това изменение на закона“.

Председателствуващ д-р Пенчо Костурков: Няма записани оратори по законопроекта. Ще пристъпим към гласуване. Г-н министър на земеделието се замества от г-н министъра на търговията.

Който г-да народни представители приемат на първо четене законопроекта за изменение и допълнение на закона за облекчаване на земеделските стопани, пострадали от сушата през 1946 г., моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме към точка шеста от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за оточняване правата и задълженията на министерството на индустрията и занаятите по наредбата-закон за снабдяването и цените.

Моля г-на секретаря да прочете законопроекта.

Секретар Димитър Георгиев (к): (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за оточняване правата и задълженията на Министерството на индустрията и занаятите по наредбата-закон за снабдяването и цените

Г-да народни представители! Министерството на индустрията и занаятите се създаде на 14 март 1946 г. по силата на закона за прегрупирането на някои стопански служби от Министерството на търговията и промишлеността и Министерството на земеделието и държавните имоти.

Част от дейностите на Министерството на индустрията и занаятите се регулира от наредбата-закон за снабдяването и цените, без обаче последният закон да е претърпял необходимото изменение и да е съгласуван с закона за прегрупирането на някои стопански служби от Министерството на търговията и промишлеността и Министерството на земеделието и държавните имоти, като много от функциите на Министерството на индустрията и занаятите фигурират още като такива на Министерството на търговията и продоволствието. Налага се едно изменение на наредбата-закон за снабдяването и цените, с което да се оточнят функциите на двете министерства във връзка с производството, разпределението, цените и снабдяването. Един такъв закон засега, ако се създаде, не би бил пълен и не би могъл да обхване изцяло и да разграничи дейностите както на двете министерства, така и между някои други министерства, при които има също индустриални и търговски заведения, поради което ще е необходимо да се изчака окончателното оформяване на Министерството на индустрията и занаятите.

Дотогава, за да не се спъва нормалният развой на дейностите на двете министерства и за да се избегне смесението на компетентностите, които безспорно могат да имат неприятни последици, налага се, по законодателен ред да се разграничат компетентностите на двете министерства по наредбата-закон за снабдяването и цените.

Изождайки от основния принцип, че в компетентност на Министерството на индустрията и занаятите е производството на процес и контролът на същия, а на Министерството на търговията и продоволствието — цените, разпределението и снабдяването, предлагам горния законопроект, който, моля, да се приеме и гласува.

Гр. София, септември 1947 г.

Министър на индустрията и занаятите: Христо Лилков

ЗАКОНОПРОЕКТ

за оточняване правата и задълженията на Министерството на индустрията и занаятите по наредбата-закон за снабдяването и цените („Държавен вестник“, брой 213, от 13 септември 1945 г.)

§ 1. В изключителна компетентност на министъра на индустрията и занаятите са разпореденията на следните текстове от наредбата-закон за снабдяването и цените: чл. 2, буква „а“; чл. 25, букви „в“, „г“ и „д“ и чл. 26.

§ 2. В компетентност на министъра на индустрията и занаятите са разпореденията на същия закон само относно производството на следните текстове: чл. 2, буква „г“; чл. 3; чл. 5; чл. 8; чл. 10; чл. 11; чл. 25, букви „а“ и „е“; членове 63 и 65.

§ 3. Контролирането на производството се извършва от органите на Министерството на индустрията и занаятите и от други длъжностни лица, натоварени с заповед на министъра на индустрията и занаятите.

§ 4. Органите на Министерството на индустрията и занаятите имат правото да съставят актове, съгласно чл. 57 от наредбата-закон за снабдяването и цените, за всички констатирани от тях нарушения и престъпления по същия закон, свързани с производството и разпореденията на Министерството на индустрията и занаятите, а именно по чл. 30; чл. 31; чл. 34, алинея втора; чл. 35, алинея втора, т. „г“; чл. 39; чл. 40; чл. 46; чл. 48; чл. 50; чл. 51; чл. 52 и чл. 59.

§ 5. Всички актове, съставени във връзка с производството и разпореденията на Министерството на индустрията и занаятите, се изпращат на последното.

§ 6. Министърът на индустрията и занаятите упражнява правата по членове 54, 55 и 58 от наредбата-закон за снабдяването и цените, по отношение актовете, съставени съгласно § 4 от настоящия закон.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Няма записани оратори по този законопроект. Ще пристъпим към гласуване.

Моля г-да народните представители, които приемат на първо четене законопроекта за оточняване правата и задълженията на Министерството на индустрията и занаятите по наредбата-закон за снабдяването и цените, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме към точка седма на дневния ред:

Първо четене на законопроекта за допълнение на наредбата-закон за застрояване на ст. София.

Моля г-на секретаря да го прочете.

Секретар Димитър Георгиев (к): (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за допълнение на наредбата-закон за застрояване на ст. София

Г-да народни представители! Извънредното увеличение на незаконните строежи в района на общия градоустройствен план на столицата, заплашва да затруднява приложението на същия.

Подпредседател: (п) Д-Р ПЕНЧО КОСТУРКОВ

Санкциите за предотвратяването и премахването на незаконните строежи по действащите закони са насочени само срещу стопаните на тези строежи и не са достатъчно ефикасни.

Засилването на тези санкции с изменението и допълнението на закона за застрояване на ст. София, публикуван в „Държавен вестник“, брой 150, от 2 юли 1945 г., не даде очакваните резултати.

Поради това налага се да се вземат по-ефикасни мерки за отстраняването на това зло.

Намирам, че една от тези мерки трябва да бъде както едно ново засилване на санкциите срещу стопаните, така също и насочването им срещу изпълнителите на тези строежи, като съучастници в нарушението. Насочването на тези санкции и срещу майсторите и работниците се отнася само за случаите, при които стопанинът извършва строежа без предприемач, а с акордант или само с работници. Работниците на предприемача, и акорданта се изключват.

Като излагам горното, моля, г-да народни представители, ако приемете, да гласувате представения законопроект.

Гр. София, септември 1947 г.

Министър: Г. Драгнев

ЗАКОНОПРОЕКТ

за допълнение на наредбата-закон за застрояване на ст. София

§ 1. След чл. 84-6 се добавят членове 85 и 86 със следното съдържание:

Чл. 85. Лицата, които извършват строежи на сгради в границите на общия градоустройствен план на Столичната голяма община без съответно строително разрешение, се наказват с глоба в полза на общината от 5.000 до 50.000 лв.

Със същото наказание се наказват предприемачите и техническите ръководители на такива строежи, както и майсторите или работниците, ако участват в същите като акорданти или надничари, наети от стопанина на сградата. Те са длъжни да знаят предварително, дали строежа, който извършват, има строително разрешение.

Ако виновните лица, след писменото им съобщение на постановлението, продължават строежа, те се наказват с глоба от 50.000 до 500.000 лв., като освен това могат да бъдат въдворени на друго местожителство, с заповед на министъра на вътрешните работи, за срок до 6 месеца.

Наказанията по този член се налагат независимо от другите наказания по наредбата-закон за застрояване на ст. София и закона за благоустройството на населените места.

Чл. 86. Глобите се налагат с наказателно постановление, издадено от столичния кмет, въз основа на акт, съставен от органи на общината, по реда на чл. 293 от закона за благоустройството на населените места.

Постановленията подлежат на обжалване по реда на книга VI, глава V, от закона за наказателното съдопроизводство.

Председателстващ д-р Пенчо Костурков: Няма записани оратори по този законопроект. Ще пристъпим към гласуване.

Моля г-да народните представители, които приемат на първо четене законопроекта за допълнение на наредбата-закон за застрояване на ст. София, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Г-да народни представители! Последната точка, осма, от дневния ред — второ четене на законопроекта за допълнение на закона за брака — няма да бъде разглеждана, понеже комисията по Министерството на правосъдието още не е готова с доклада си.

С това дневният ред за днешното заседание е изчерпан.

Следващото заседание ще се състои във вторник, 23 септември 1947 г., 15 ч.

Председателството предлага за това заседание следния дневен ред:

Първо четене на законопроектите:

1. За пристанищните преносни служби.
2. За изменение и допълнение на закона за изкупуване акциите на Българското търговско параходно дружество в ликвидация — гр. Варна, собственост на частни физически и юридически лица.
3. За тълкуване на чл. 3, буква „з“ и т. 4, от закона за взаимно осигурителната и спомогателна каса на професионалните автомобилисти и шофьори в България.
4. За смесено държавно-кооперативно предприятие за търговия и преработка на дървени материали.

Моля г-да народните представители, които са съгласни с този дневен ред, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Вдигам заседанието.

(Вдигнато в 16 ч. 40 м.)

Секретар: (п) ДИМИТЪР ГЕОРГИЕВ

Гачалик и Стенографското отделение: (п) ТОДОР АНГЕЛИЕВ